

Spm. nr. S 843

Til *justitsministeren* (6/3 85) af:

Ole Espersen (S):

»Vil anvendelse af provokatører med henblik på efterforskning i narkotikasager efter de foreslåede ændringer til retsplejeloven være tilladelig, hvis det kvantum narkotika, som efterforskningen vedrører, befinder sig i udlandet på det tidspunkt, hvor provokationen iværksættes?«

Begrundelse

Som svar på spørgsmål nr. S 746 om, hvorvidt anvendelse af provokatører, som var grundlaget for den af østre landsret den 16. marts 1984 afsagte dom i sag nr. 421/1983, ville have været tilladelig efter det nu fremsatte lovforslag, svarer ministeren, at han af principielle grunde ikke finder at burde kommentere den konkrete sag.

Dette var imidlertid heller ikke tanken. Spørgsmålet vedrørte alene problemet om, hvorvidt det, der var det exceptionelle ved den nævnte sag, nemlig at det pågældende parti hash befandt sig i udlandet, da provokationen blev iværksat, efter ministerens opfattelse ikke betyder, at en sådan provokation ikke ville være tilladelig efter de foreslåede regler.

Svar (19/3 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Narkotikakriminaliteten har som bekendt i allerhøjeste grad en international karakter. Det skyldes ikke blot, at narkotiske stoffer transporteres fra produktionslandet til Danmark, eventuelt gennem andre lande. Det skyldes også, at den kriminelle aktivitet i mange tilfælde udføres af en kriminel organisation, som ikke sjældent har internationale forgreninger. En effektiv indsats over for denne kriminalitetsform og ikke mindst dens bagmænd forudsætter derfor et internationalt samarbejde. Et sådant samarbejde finder da også sted ikke blot inden for visse internationale organisationer, navnlig FN, men også mellem de enkelte landes myndigheder (politi, toldvæsen m.v.).

I lovforslag nr. L 164 er der stillet forslag om at indføre en lovregulering i retsplejeloven af politiets anvendelse af agenter som

led i efterforskningen. De foreslåede regler – som ikke mindst vil have betydning i sager om handel med narkotika – bygger på strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1023/1984. Efter lovforslaget er det bl.a. en betingelse for, at politiet må anvende agent, at der foreligger en særligt bestyrket mistanke om, at lovovertrædelsen er ved at blive begået eller forsøgt (lovforslagets § 754 a, nr. 1), og at der ikke sker en forøgelse af lovovertrædelsens omfang eller grovhed (§ 754 b, stk. 1). Spørgsmålet om foranstaltningens godkendelse skal efterfølgende forelægges for retten (§ 754 c).

Spørgsmålet om, hvilken tilknytning den pågældende lovovertrædelse skal have til Danmark, er indgående drøftet i strafferetsplejeudvalgets betænkning, side 167–168. Udvalget fremhæver, at bekæmpelsen af den internationale narkotikakriminalitet forudsætter en høj grad af samarbejde mellem de enkelte landes politikorps. Der udveksles da også i vidt omfang oplysninger mellem narkotikapolitiet i forskellige lande om mistænkte personer og om forventede leverancer.

De forhold, som i det enkelte land gør anvendelsen af agenter til et virksomt efterforskningsmiddel, gør sig efter udvalgets opfattelse også gældende i det internationale samarbejde. Hvis f.eks. politiet i ét europæisk land har en særligt bestyrket mistanke om, at der til dette land er indført et større parti narkotika med henblik på reeksport til andre europæiske lande – uden at narkotikaens endelige bestemmelsessteder er fastlagt eller kendt – kan der være behov for, at politi i flere forskellige lande samarbejder om at gennemføre en agentaktion, hvorved partiet bringes frem til det land, hvor afsløringen bedst kan finde sted.

På den baggrund finder udvalget i enighed, at dansk politi ikke bør afskæres fra at deltage i sådanne internationale aktioner, og at der ikke bør stilles krav om, at den lovovertrædelse, der begrunder agentanvendelsen, skal være begået eller forsøgt i Danmark eller henhøre under dansk straffemyndighed.

Derimod må det kræves, at der er særligt bestyrket mistanke om, at en handling er begået, der er strafbar både efter dansk ret og – hvis forberedelsen eller udførelsen er sket i udlandet – tillige efter lovgivningen i den stat, hvor den har fundet sted. Udvalget an-